

ग्राहक गान्हाणे निवारण मंच

(विद्युत कयदा, २००३ अंतर्गत क्लम ४२ (५) अन्वये स्थापित)

महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित

जळगाव परिमंडळ

दुरध्वनी क्र ०२५७ - २२७३००४
Email :- cgrfjalgaonzone@gmail.com
cejalgaoon@mahadiscom.in.
cgrfjalgaon@mahadiscom.in

ग्राहक गान्हाणे निवारण मंच
जुनी एम.आय.डी.सी.
महावितरण विश्राम गृहाजवळ,
अजिंठा चौफुली, जळगाव ४२५ ००३

जा.क्र: स.स./ग्रागानिमं/जप/ज.मं./सावदा/०१-२०१७-१८/ दिनांक:

No 0 0051
(रजिस्टर पोच द्वारे)

19 MAY 2017

गान्हाणे दाखल दिनांक: २७/०४/२०१७

निकाल दिनांक : १९/०५/२०१७

प्रति,

- श्री.पुंडलिक देवराम वारके
मु.पो.सावदा (काझीपुरा)
ता.रावेर, जि.जळगाव
(ग्राहक क्र. ११२१७०००१४२०)
- नोडल अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता,
म.रा.वि.वितरण कंपनी.मर्या.
विद्युत भवन, मंडळ कार्यालय, जळगाव.
- कार्यकारी अभियंता,
म.रा.वि.वितरण.कंपनी.मर्या.
विभागिय कार्यालय, सावदा

निर्णयपत्र

श्री.पुंडलिक देवराम वारके.मु.पो.सावदा (काझीपुरा). ता.रावेर, जि.जळगाव हे विज वितरण कंपनीच्या कृषी प्रवर्गातील ग्राहक आहेत.त्यांना विद्युत वितरण कंपनीने विद्युत पुरवठा विहीत कालावधीत न केल्यामुळे त्यांचे शेतमालाचे नुकसान झाले. त्यामुळे या नुकसानी सदंभात योग्य ती नुकसान भरपाई व योग्य ती कार्यवाही होवुन न्याय मिळण्याविषयी महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनीच्या अंतर्गत ग्राहक तक्रार निवारण कक्षाकडे तक्रार दाखल केली. मात्र अंतर्गत ग्राहक तक्रार निवारण कक्षाकडुन दिलेला निकाल त्यांना मान्य नसल्याने ग्राहकाने आपले गान्हाणे अनुसुची 'अ' मध्ये मंचाकडे सादर केले. ते मंचाकडे आवक क्रमांक ४१ अन्वये दि. २७.०४.२०१७ रोजी नोंदविण्यात आले.

मंचाच्या अध्यक्षशांशी सल्लामसलत करुन हे प्रकरण सुनावणीस घेण्याचा निर्णय घेण्यात आला. गान्हाणे अर्जाची सुनावणी मंचाच्या कार्यालयात दि.१९.०५.२०१७ रोजी दुपारी ११.३० वाजता निश्चित करण्यात आली. या संबंधीची सुचना तक्रारदार ग्राहक व वितरण कंपनीच्या संबंधीत अधिकाऱ्यांना दि.०३.०५.२०१७ रोजीच्या पत्रान्वये देण्यात आली. याच पत्रासोबत तक्रार अर्जाची प्रत नोडल अधिकारी, जळगाव मंडळ कार्यालय, जळगाव व कार्यकारी अभियंता,सावदा विभाग यांना देवुन तक्रार अर्जानुसार मुद्देनिहाय अभिप्राय १५ दिवसाच्या आत मंचाकडे सादर करण्याबाबत व त्याची प्रत ग्राहकाला पोचविण्याबाबत सुचित करण्यात आले.

सुनावणीस विद्युत वितरण कंपनीच्या जळगाव प्रविभाग कार्यालयाकडुन उपकार्यकारी अभियंता, श्री आर डी. पाटील, व उपकार्यकारी अभियंता श्री आर.एफ. पवार, तसेच सावदा विभागीय कार्यालयाकडुन कार्यकारी अभियंता श्री.साहेबराव मोरे, सावदा उपविभागीय कार्यालयाकडुन उपकार्यकारी अभियंता श्री व्हि.ई.जावळे हे उपस्थित होते. तर ग्राहक श्री पुंडलिक देवराम वारके हे स्वतः व त्यांचे प्रतिनिधी म्हणुन श्री सचिन सोपान झाल्टे उपस्थित होते. मंचाचे तिसरे सदस्य श्री.राजन कुलकर्णी हे प्रकृती अस्वास्थ्यामुळे सुनावणीस उपस्थित राहू शकले नाही. मात्र दोन सदस्य हजर असल्याने महाराष्ट्र विद्युत

-----प्र.क्र. ०१/२०१७-२०१८.श्री पुंडलिक देवराम वारके.-----

पृष्ठ १ / ७

नियामक आयोग (ग्राहक गा-हाणे निवारण मंच व विद्युत लोकपाल), विनियम २००६ मधील विनियम ५.२ नुसार गणपूर्ती होत असल्याने सुनावणी घेण्यात आली.

ग्राहकाचे थोडक्यात म्हणणे:

1. तक्रारदार ग्राहकाने कृषी पंपाला विजपुरवठा करणेसाठी डिमांडनोट भरणा दि. ०३.०६.२०१६ रोजी केला. या विषयी उपकार्यकारी अभियंता फैजपुर यांना विनंती अर्ज केला. कोणतीच कार्यवाही नाही, किंवा उत्तर देण्याचे सौजन्य दाखविले नाही.
2. दि. १८.१०.२०१६ ला उपकार्यकारी अभियंता फैजपुर यांना स्मरणअर्ज दिला त्याची प्रत कार्यकारी अभियंता यांना दिली. उपकार्यकारी अभियंता फैजपुर यांचेकडून स्मरणअर्जाचे उत्तर नाही. कार्यकारी अभियंता सावदा यांनी विजपुरवठा तत्काळ मिळू नये म्हणून खोळंबणारे पत्र दिले.
3. उपकार्यकारी अभियंता फैजपुर यांनी दोन महिन्यात कोणतेच उत्तर दिले नाही किंवा कार्यवाही केली नाही.
4. कृतीमानके परिशिष्टानुसार वीजपुरवठा झाला नाही. ग्राहक १ हे.२५ आर मध्ये रब्बी हंगाम घेवू शकले नाही. त्यामुळे त्यांचे रूपये ६०,०००/- चे आर्थिक नुकसान झाले.
5. मा.अधिक्षक अभियंता जळगाव यांचेकडे दि.०५.११.२०१६ ते ०१ फेब्रुवारी अखेर पर्यंत कोणतीही कार्यवाही केली नाही. म्हणून मे. मंच जळगाव यांचेकडे दि.२१.०११.२०१६ ला नोंदणीकृत डाकने 'अ' नमुना अर्ज पाठविला. अर्ज प्राप्त झाल्यापासून दोन महिन्यात कोणतीच कार्यवाही नाही.
6. म्हणून मा.विद्युत लोकपाल मुंबई यांचेकडे नोंदणीकृत डाकने दि.२८.०१.२०१७ ला अभिवेदन नमुना 'ब' मध्ये पाठविला.
7. मा.विद्युत लोकपाल यांचे कार्यालयातील सचिव (श्री जुंबरे) यांनी अधिक्षक अभियंता जळगाव (कक्ष) यांना सुनावणी घेण्यास सांगितले. कक्षाने निष्काळजीने सुनावणीची सुचना व निर्णयपत्र दिले.
8. सुनावणीच्या पत्रानुसार उपकार्यकारी अभियंता फैजपुर यांनी ८ दिवसात प्रतिउत्तर दिले नाही. सुनावणीच्या तारखेला साधारणतः १२ वाजता हलगर्जीपणे तयार केलेले प्रत्युत्तर दिले. ग्राहक वयोवृद्ध असल्याने त्यांना त्यावर विचार करता आला नाही.

ग्राहकाच्या मागण्या:

1. दि. ०३.०९.२०१६ ते ०९.०३.२०१७ या काळात मी १ हे. २५ आर मध्ये रब्बी हंगाम घेवू न शकल्याने आर्थिक नुकसान रु.६०,०००/- (अक्षरी रु. साठ हजार मात्र) झालेले आहे ते मिळावे.
2. मा. अधिक्षक अभियंता जळगाव यांचेकडे दि.०५.११.२०१६ रोजी पोहोच घेवून गा-हाणे अर्ज दिला. त्यांनी कोणत्याच प्रकारची कार्यवाही केली नाही. म्हणून त्यांचेवर कायदेशिर कार्यवाही करण्यात यावी. कृतीमानके नुसार (परिशिष्ट) अ नुसार दि. ०३.०९.२०१६ ते ०९.०३.२०१७ भरपाई मिळावी.
3. तसेच उपकार्यकारी अभियंता फैजपुर यांची कृती बेजबाबदार असल्याने त्यांना दंड आकारण्यात यावा. कृती मानकांना फाटा दिला म्हणून परिशिष्ट नुसार भरपाई मिळावी.

वितरण कंपनीची बाजू:

वितरण कंपनीचे संबंधीत कार्यकारी अभियंता, विभागिय कार्यालय, सावदा यांनी पत्र क्र. १४०९ दि. ११.०५.२०१७ नोडल अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता जळगाव मंडळ, यांनी त्यांचे पत्र क्र. २६२४ दि.१६.०५.२०१७ व इतर पत्रव्यवहार मंचापुढे सादर केला.

नोडल अधिकारी तथा कार्यकारी अभियंता जळगाव मंडळ, यांचे दि. १६.०५.२०१७ चेपत्रानुसार:

१. श्री.पुंडलिकदेवराम वारके, सदर ग्राहकने महावितरण कंपनीकडे दिनांक ०३.०९.२०१६ आणि दिनांक १८.१०.२०१६ रोजी लेखी स्वरूपात अर्ज केलेले आहे. व त्यानंतर अंतर्गत ग्राहक तक्रार निवारण कक्ष, मंडळ कार्यालय, जळगाव यथे दिनांक ०८.११.२०१६ रोजी तक्रार दाखल केलेली आहे.
२. सदर ग्राहकने कृषी पंपाकरीता विद्युत पुरवठा मिळण्याकरीता दिनांक २०.०५.२०१६ रोजी अर्ज केला असून सदर ग्राहकस दिनांक ०१.०६.२०१६ रोजी डिमांड नोट देण्यात आलेली आहे. सदर ग्राहकने दिनांक ०३.०६.२०१६ रोजी पैशाचा भरणा केला व दिनांक ०६.०६.२०१६ रोजी टेस्ट रिपोर्ट सादर केलेला आहे. ग्राहकचे म्हणणे नुसार ग्राहकने पत्रव्यवहार करून सुध्दा ग्राहकस उत्तर देण्यात आलेले नाही. परंतु पत्र क्र. क.अ./ स.वसु/सावदा/तं/४२१२ दिनांक २८.११.२०१६ नुसार ग्राहकस त्यांचे विद्युत पुरवठ्याबाबत अवगत करण्यात आलेले आहे.

-----प्र.क्र. ०१/२०१७-२०१८.श्री पुंडलिकदेवराम वारके.-----

३. सदयस्थितीत कृषी पंपा करीता विद्युत पुरवठा मिळण्याकरीता पैशाचा भरणा केलेल्या ग्राहकांची संख्या खुप जास्त असून पायाभुत सुविधा उभारण्याकरीता महावितरण कंपनीकडे निधीची कमतरता असल्यामुळे जेष्ठता यादी नुसार काम करण्यात येतात त्यानुसारच सदर काम करण्यात आलेले आहे असे दिसून येत आहे. व हेच विलंबाचे कारण सुध्दा आहे.
४. सदर तक्ररदार ग्राहकाचा विद्युत पुरवठा उपविभागीय अधिकरी फैजपुर तसेच श्री.पुंडलिक देवराम वारके ,यांचे पत्रानुसार दिनांक ०९.०३.२०१७ रोजी सुरू करण्यात आला आहे.

कार्यकारी अभियंता, विभागिय कार्यालय सावदायांचे दि. ११.०५.२०१७चे पत्रानुसार :

१. श्री वारके सर यांनी कृषीपंपासाठी सर्वसाधारण योजनेअंतर्गत दि.२०.०५.२०१६ रोजी अर्ज सादर केल्यानंतर त्यांना दिनांक ०१.०६.२०१६ रोजी त्वरीत डिमांड नोट देण्यात आली. सदरहु डिमांड नोट त्यांनी दिनांक ०३.०६.२०१६ रोजी रितसर भरली. त्यानंतर त्यांनी दि.०६.०६.२०१६ रोजी चाचणी अहवाल (टेस्ट रिपोर्ट) सादर केला. श्री वारके यांनी दिनांक ०३.०९.२०१६ रोजी कृषीपंपाना विजपुरवठा करणेबाबत फैजपुर उपविभागिय कार्यालयात अर्ज देण्यास आले असता त्याच वेळी उपविभागिय अधिकरी यांनी त्यांना आपल्या विजपुरवठ्यासाठी तीन पोलची लघुदाब वाहिनी चे काम करणे आवश्यक असल्याने सदरहु काम हे विज वितरण कंपनीच्या पैसे भरण्याच्या जेष्ठता यादीनुसार (पेड पेंडींग) तसेच उपलब्ध निधीनुसार केली जातात असे सांगितले तरी सुध्दा त्यांनी मला लेखी स्वरूपात अर्ज करायचा आहे असे सांगितले. सदरहु अर्ज अधिक माहितीसाठी AE/MSEDCL/FAIZPUR/2308 Dt. 23.09.2016 रोजी कनिष्ठ अभियंता आमोदा कक्षा यांचेकडे पाठविण्यात आला.
२. दिनांक १८.१०.२०१६ रोजी श्री वारके सरांनी स्मरणपत्र क्र. ०१ असे लिहून परत कृषी विजपुरवठा मिळणेबाबत व नुकसान भरपाई मिळणेबाबत अर्ज केला. उपकार्यकारी अभियंता हे लघुदाब वाहिन्यांचे काम करण्यासाठी ठेकेदाराची नेमणुक करणे व नुकसान भरपाई देणेबाबत सक्षम अधिकरी नसल्यामुळे श्री वारके सर यांचा अर्ज त्यांनी वरीष्ठ कार्यालय म्हणजेच क.अ. सावदा यांचेकडे DYEE/FAIZPUR/T-2421 Dt. 21.10.2016 अन्वये पाठविण्यात आला. त्यावर म.कार्यकारी अभियंता सावदा यांनी कअ/स.व.सु/सावदा/ता.त/०४२९२ दिनांक २८.११.२०१६ रोजी श्री वारके सर यांना पत्र देवुन ज्या कृषीपंप ग्राहकांना लघुदाब विजवाहिनी उभारणी आवश्यक आहे त्यांनी पैसे भरण्याची जेष्ठता व उपलब्ध निधीप्रमाणे काम करण्यात येईल असे कळविले. व त्याची प्रत उपकार्यकारी अभियंता फैजपुर यांना दिली. म्हणुन उपकार्यकारी अभियंता फैजपुर यांनी श्री वारके सरांना पत्राचे स्वतंत्र उत्तर दिले नाही. हे म्हणणे योग्य ठरत नाही.
३. उपकार्यकारी अभियंता फैजपुर यांनी निधी उपलब्ध होताच फैजपुर उपविभागातील शेती पंपाची पैसे भरून प्रलंबित असलेल्या अर्जदारांची कामे लवकरात लवकर करून घेण्यासाठी स्वतः पाठपुरावा करून ठेकेदाराकडुन कामे करून घेतली. म्हणुनच श्री वारके सर यांना दि.०९.०३.२०१७ रोजी ग्राहक क्र. ११२१७०००१४२० अन्वये शेती पंपाची विजपुरवठा जोडणी देण्यात आली म्हणुन उपकार्यकारी अभियंता फैजपुर यांनी कोणतीच कार्यवाही केली नाही हे म्हणणे वस्तुस्थितीस धरून नाही.
४. श्री वारके सरांचे वढोदा प्र सावदा येथील गट क्र. २२८/१ यांचा ७/१२ उतारा पाहिला असता त्यांनी ०३.०९.२०१६ ते ०९.०३.२०१७ या कालावधीमध्ये बागायती कमाशीचे पीक घेतल्याचे स्पष्ट दिसत आहे.
५. अंतर्गत ग्राहक निवारण कक्षा सुनावणीचे पत्र मेल द्वारे उपकार्यकारी अभियंता फैजपुर यांना दि.०७.०३.२०१७ रोजी मिळाले. सदरहु वसुलीचा मार्च महिना असल्याने व उत्तर देण्यास कमी कालावधी मिळाल्याने उपकार्यकारी अभियंता फैजपुर यांनी सुनावणीच्या दिवशी म्हणजे दि. ०९.०३.२०१७ रोजी जा.क्र. उपकार्यकारी अभियंता /फैजपुर/२९८ दि.०८.०३.२०१७ अन्वये तयार केलेले पत्र सकळी ११.१५ वाजता श्री वारके सर यांना दिले.
६. सदरहु कनेक्शन करीता विजपुरवठा करण्याकरीता पायाभुत सुविधांची गरज होती त्यामुळे पायाभुत सुविधा शक्य तितक्या लवकर पुर्ण करून ग्राहकस विद्युत पुरवठा करण्यात आलेला आहे. त्यामुळे नुकसान भरपाई देण्याचा प्रश्नच येत नाही. श्री पुंडलिक देवराम वारके सर यांना हे शेतीपंपाचे कनेक्शन देणेबाबतीत महावितरण सावदा विभागाकडुन हेतुपुरस्कर कोणतीही दिरंगाई करण्यात आलेली नाही. उलटपक्षी त्यांचे तसेच इतर ग्राहकांचे ही कृषीपंप कनेक्शन लवकरात लवकर देणेबाबत सर्वोतोपरी प्रयत्न करण्यात आलेले आहेत. तरी मा. मंचास विनंती की सदर तक्ररदार ग्राहकांचे म्हणणे मान्य करू नये.

अंतर्गत तक्रर निवारण कक्षाची कार्यवाही :-

अंतर्गत तक्रर निवारण कक्षा, जळगाव मंडल, कार्यालय येथे तक्रारीची दि. १०.०३.२०१७ रोजी सुनावणी होऊन दि. १८/०३/२०१७ च्या पत्रान्वये रोजी पुढीलप्रमाणे निर्णय देण्यात आला:

सदरची तक्रर निकली कळण्यात येत आहे.

-----प्र.क्र. ०१/२०१७-२०१८.श्री पुंडलिक देवराम वारके.-----

मंचाचे निष्कर्ष :

1. मंच जळगाव यांचेकडे दि.२१.०११.२०१६ ला नोंदणीकृत डाकने 'अ' नमुना अर्ज पाठविला, असे तक्रारदार ग्राहकांचे म्हणणे आहे. परंतु असा अर्ज प्राप्त झाल्याची मंच कार्यालयात नोंद नाही. उपलब्ध कागदपत्रावरून असे आढळते की ग्राहकाने नमुना "अ" अर्ज दि.०५.११.२०१६ ला अंतर्गत तक्रार निवारण वक्ष जळगाव यांचे कडे सादर केला होता.
2. महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण परवानाधारकांच्या कृतीची मानके, विद्युत पुरवठा सुरू करावयाचा कालावधी आणि भरपाईचे निश्चितीकरण) विनियम, २०१४ च्या विनियमानुसार नवीन जोडणी देण्यासाठी कार्य पद्धती व काल मर्यादा विहित करण्यात आल्या आहेत. त्यातील ४.७ ते ४.९ नुसार:

४.७ एखाद्या जागेच्या मालकाने अथवा वहिवाटदाराने वीज पुरवठ्यासाठी अर्ज केल्यास, जर वितरण परवानाधारकाच्या सध्या अस्तित्वात असलेल्या वितरण जाळ्यातून अर्जदारास विजेचा पुरवठा करावयाचा असेल तर, वितरण परवानाधारक अशा जागेस, परिपूर्ण अर्ज प्राप्त झाल्यानंतर व आयोगाने वेळोवेळी मान्यता दिलेल्या आकारांचा भरणा करण्यात आल्यानंतर, एक (१) महिन्यांच्या आत, विद्युत पुरवठा सुरू करेल. ४.८ जेव्हा एखाद्या जागेस वीज पुरवठा करण्यासाठी वितरण मेन्सचा विस्तार किंवा क्षमता वाढ करण्याची गरज असेल तेव्हा वितरण परवानाधारक अशा जागेला, परिपूर्ण अर्ज प्राप्त झाल्याच्या तारखेपासून व आयोगाने वेळोवेळी मान्यता दिलेल्या आकारांचा भरणा करण्यात आल्यानंतर, तीन (३) महिन्यांच्या आत, विद्युत पुरवठा सुरू करेल. वितरण मेन्सच्या विस्तार किंवा वाढीमध्ये, उच्च-दाब, लघु-दाब वाहिन्यांचा विस्तार आणि वितरण रोहित्र उप-केंद्राच्या क्षमता वाढीचा समावेश असतो.

४.९ जेव्हा एखाद्या जागेस वीज पुरवठा करण्यासाठी वितरण व्यवस्थेचा एक भाग म्हणून नवीन उप-केंद्र सुरू करावे लागणार असेल तर, अशा जागेस वितरण परवानाधारक, अर्ज प्राप्त झाल्यापासूनच्या तारखेपासून व आकारांचा भरणा करण्यात आल्यानंतर, एक (१) वर्षांच्या आत, विद्युत पुरवठा सुरू करेल. वितरण व्यवस्थेचा एक भाग म्हणून सुरू करावयाच्या नवीन उप-केंद्रात उच्च-दाबाचे उच्च-दाबात किंवा उच्च दाबाचे लघु-दाबात रूपांतर करणाऱ्या उप-केंद्राचा किंवा जेथून उच्च-दाब वितरण वाहिन्यांची सुरुवात होते त्या स्वयंचिग केंद्राचा समावेश असेल.

तसेच विनियम ४.१० नुसार

वैधानिक मंजुर्या वहिवाटीचा हक्क, जमीन संपादन, किंवा ग्राहकांचा त्यांच्या जबाबदाऱ्या पार पाडण्यातील विलंब, या संदर्भात कोणताही विलंब झाल्यास, जो वितरण परवानाधारकाच्या वाजवी नियंत्रणाच्या बाहेर असेल, त्यासाठी वितरण परवानाधारकास जबाबदार धरण्यात येणार नाही.

3. याच विनियमातील परिशिष्ट अ नुसार कृतीच्या मानकांची पूर्तता न केल्यामुळे ग्राहकांना खालील प्रमाणे भरपाई देय आहे:

अ.क्र.	पुरवठ्याचे कार्य / घटना	मानक	देय भरपाई
१ (तीन)	परिपूर्ण अर्ज प्राप्त झाल्यापासून आणि आकारांचा भरणा केल्यानंतर, पुरवठा करावयाचा कालावधी		
	-अस्तित्वात असलेल्या विद्युत जाळ्यातून पुरवठा करावयाचा असल्यास	एक (१) महिना	रु. १०० विलंबाच्या प्रति आठवड्यास किंवा त्याच्या भागास
	-वितरण मेन्सचा विस्तार किंवा वाढ करावयाची असल्यास	तीन (३) महिने	
	-वितरण यंत्रणेचा भाग असलेले नवीन उप केंद्र सुरू करावयाची गरज असल्यास	एक (१) वर्ष	

4. सदर जोडणी देण्यासाठी पायाभूत सुविधा शक्य तितक्या लवकर पुर्ण करून ग्राहकास विद्युत पुरवठा करण्यात आलेला आहे. त्यामुळे नुकसान भरपाई देण्याचा प्रश्नच येत नाही. तसेच निधी उपलब्धता व पोलची उभारणी यामुळे विलंब झाला या कारणास्तव भरपाई देवू नये असा प्रतिवाद वितरण कंपनीने केला आहे. मात्र भरपाई निश्चितीकरण विनियम २०१४ मधील विनियम ११.१ नुसार केवळ खालील परीस्थितीत वितरण कंपनीला कृतीची मानके साध्य करण्यापासून सुट देता येते:

आयोगाच्या मते, वितरण परवानाधारक जर खालील बाबींमुळे, या विनियमांतील त्याच्यावरील जबाबदा-या पार पाडू शकत नसेल, तर या विनियमांतील कोणतीही बाब त्याला लागू होणार नाही-

(१) चक्रीवादळ, पूर, वादळ युद्ध, बंड, नागरी अशांतता, दंगली, वीज, भूकंप, टाळेबंदी, आग ज्यामुळे परवानाधारकाच्या विद्युत संच मांडणीवर किंवा कार्यावर विपरित परिणाम झाला असेल ;

- (२) वीज निर्मितीतील बिघाडामुळे किंवा पारेषण यंत्रणेतील बिघाडामुळे जर काम बंद ठेवावे लागले तर ;
 (३) राष्ट्रीय भार प्रेषण केंद्र / प्रादेशिक भार प्रेषण केंद्र / राज्य भार प्रेषण केंद्र यांच्या सुविधांतील बिघाडामुळे जर काम बंद ठेवावे लागले तर ;
 (४) वितरण परवानाधारकाच्या नियंत्रणाबाहेरील अन्य घटना.

परंतु असे की, या विनियमांतील कृतीची मानके साध्य करण्यात वितरण परवानाधारकास आलेल्या अपयशाचे कारण जर वितरण प्रणालीच्या प्रतिबंधक देखभालीत कमतरता किंवा निष्काळजीपणा किंवा अभाव असेल किंवा वितरण परवानाधारकाने वाजवी सावधगिरी दाखवून योग्य उपाय-योजना न करणे हे असेल तर, वितरण परवानाधारकास या अपयशासाठी माफ करता येणार नाही.

5. भरपाईचा अपवाद करण्यासाठी वितरण कंपनीने नमूद केलेली कारणे वरील विनियम ४.१० व विनियम ११.१ शी सुसंगत नाहीत, म्हणून ग्राहकाची भरपाईची मागणी नाकारता येणार नाही.
 6. वितरण कंपनीच्या मुख्य अभियंता (वितरण), मुंबई यांच्या परिपत्रक क्र. CE/Dist//D&III/Circular/22197दि. २०.०५.२००८ नुसार नवीन जोडणी देण्यासंबंधी ज्या मार्ग दर्शक सूचना आहेत त्यानुसार:

....." In order to discharge the universal supply obligation u/s 43 of EA 2003 and recovery of charges u/s 46 of EA 2003, and MERC Electricity Supply Code, Regulations, 2005 and in compliance of MERC Order dated 8th September 2006 in case No.70/2005, the following procedure shall be followed.

1) For consumers falling in BPL and weaker section and residing in any area including Area "C", MSEDCL through special schemes develop infrastructure on priority and release connections.

2) Chief Engineers and their field officers will regularly and proactively review the developments taking place in their Areas and plan and prepare schemes/DPR for creating infrastructure for extending electric connections to consumers in these areas and obtain funding from Financial Institutions and keep the works on shelves and in appropriate cases keep the contracts and materials (in case the work is to be done through non-turnkey contractors) ready for execution. As soon as demand from potential consumers come, the work under these schemes should be executed and connections should be released. In areas where fast and concentrated, and large developments are taking place, the field officers shall proactively plan and create backend infrastructure such as creation/up gradation of substations to meet immediate future demand." .....

ग्राहकांच्या मागणीच्या आधारावर आवश्यक ती सुविधा उभारून आयोगाने विहित केलेल्या कालमर्यादेत सदर ग्राहकांना वीज पुरवठा देणे गरजेचे होते. परंतु वितरण कंपनीने आयोगाच्या विनियमांचे तसेच महावितरणच्या मुख्य अभियंता (वितरण), मुंबई यांच्या वर निर्देशित सूचनांचे पालन केलेले नाही.

7. नवीन जोडणीसाठी वितरण कंपनीनेच मान्य केलेल्या या कालमर्यादा आहेत. कृषी पंपासाठी निधीची उपलब्धता व पोलची उभारणी यामुळे विलंब होत असेल तर वितरण कंपनीने या काल मर्यादेत सुट अथवा वाढ मा. विद्युत नियामक आयोगाकडून सर्वसाधारण अथवा विशेष आदेशाद्वारे मंजूर करून घ्यायला हवी. भरपाईचे निश्चीतीकरण विनियम २०१४ मधील विनियम ११.२ मध्ये तशी तरतूद खालील प्रमाणे आहे:

"आयोग सर्वसाधारण अथवा विशेष आदेशाद्वारे त्यात विनिर्दिष्ट केलेल्या कालावधीसाठी, वितरण परवानाधारकाला या विनियमांत विनिर्दिष्ट केलेली कोणतीही किंवा सर्व मानके साध्य करण्यातून सुट देऊ शकेल."

मात्र वितरण कंपनीच्या मुख्य कार्यालयाच्या पातळीवर अशी धारणा नाही. उलट पक्षी मा. आयोगाने नवीन जोडणी देण्यासाठी वरील प्रमाणे कमाल काल मर्यादा विहित केली असली तरी वितरण कंपनीच्या मुख्य कार्यालयाने ग्राहकांना तत्पर सेवा देण्याच्या दृष्टीने कार्यपद्धती अधिक सुलभ केली असून नवीन वीज पुरवठा देण्याच्या प्रक्रियेतील कमाल काल मर्यादा आणखी कमी केल्या आहेत. त्या अनुषंगाने मुख्य अभियंता (वाणिज्य) यांनी वाणिज्य परिपत्रक क्र. २४० दि. ०२/०५/२०१५ नुसार खालील सूचना दिल्या आहेत:

"In the endeavor to provide power supply even before the stipulated period, so as to provide more expeditious service to consumer & to improve ease of doing business, it has been decided to simplify the procedure and to reduce the time period provided for different activities involved in giving power supply to the consumer.

तसेच एस .ओ. पी. विनियमानुसार वितरण मेन्सचा विस्तार किंवा वाढ करावयाची असल्यास वीज पुरवठा देण्याचा कमाल कालावधी तीन महिने (९० दिवस) निर्देशित केला असला तरी वितरण कंपनीच्या वरील परीपत्रकानुसार तो कमी करून ३० दिवस करण्यात आला आहे.

8. मा. विद्युत लोकपाल यांचेकडील कृषी वीज पंपासाठी झालेल्या विलंबासाठी भरपाईच्या बापुसो दादासो सावंत वि. महाराष्ट्र विद्युत वितरण कंपनी या प्रकरण क्र. ४३/२०११ वरील आदेश दि. ०१/०४/२०११ मध्ये निधी पुरवठा, पायाभूत सुविधा उभारणीसाठी लागणारा वेळ यामुळे शासनाची मार्गदर्शक तत्वे, लक्षाक व जेष्ठता यादी लक्षात घेवून विद्युत पुरवठा केला जातो. विद्युत पुरवठा देण्याच्या क्रमवारीत हस्तक्षेप करून अर्जदार ग्राहकास पुरवठा देण्याचा आदेश मंच अथवा विद्युत लोकपाल यांना देतांणार नाही, हे मान्य केले आहे . पण तरीही भरपाई विनियमानुसार विहित कालमर्यादेपलिकडे विलंब झाला तर भरपाई देणे बंधनकारक आहे, असेही निर्देशित केले आहे. सदर आदेशातील संबंधित भाग खाली उद्धृत केला आहे:

6. In a number of similar cases, the Respondent has pleaded that there is a huge backlog of pending applications for giving supply to agricultural pumps. The works of line extension / augmentation of network required is carried out by seeking assistance from financial institutions, under various schemes like REC / SPA etc. and as per the guidelines and targets fixed the State Government and connections are given as per seniority list / chronological order, depending upon availability of funds, materials etc. SOP Regulations, 2005, mandate that the Respondent is liable to give supply within stipulated time or pay compensation, in the event of delay in giving supply beyond the stipulated period. It is beyond the purview of the Forum or this Electricity Ombudsman to give any direction, in this behalf, to the Respondent and interfere in the chronological order / seniority list and targets fixed, as per the guidelines of the state government. Appellant's prayer for giving direction to the Respondent to give supply is therefore, liable to be and is hereby rejected.

7. It is clear and undisputed from the above that Appellant's application was complete on submission of test report on 13th April, 2010. He was, therefore, entitled to get supply within 3 months i.e. by 13th July, 2010, as stipulated in the SOP Regulations, 2005. Supply is not yet given to him for the reasons given by the Respondent as above. His application for compensation for the delay in giving supply at this stage is however, premature for the purpose of determination of period of delay, determination of the amount of compensation, eligibility, etc., in terms of the said Regulations. Appellant's prayer for compensation for the delay in giving supply, at this stage is therefore liable to be and is hereby rejected....."

9. प्रस्तुत प्रकरणात लघु-दाब वाहिन्यांचा विस्ताराचा समावेश आहे. वितरण कंपनीकडे डिमांड नोट प्रमाणे अर्जदाराने दि. ०३.०६.२०१६ रोजी भरणा पैशांचा भरणा केला व दि. ०६.०६.२०१६ रोजी टेस्ट रिपोर्ट दिला आहे. त्यानुसार आवश्यक ती व्यवस्था करून भरपाई निश्चीतीकरण विनियम २०१४ मधील विनियम ४.८ नुसार वितरण कंपनीने तीन महिन्यांच्या आत (०५.०९.२०१६ पर्यंत) वीज पुरवठा द्यायला पाहिजे होता. तो प्रत्यक्षात ०९.०३.२०१७ रोजी देण्यात आला . म्हणजे प्रस्तुत प्रकरणी विद्युत पुरवठा देण्यास २६ आठवडे ३ दिवस विलंब झाला आहे. महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण परवानेधारकांच्या कृतीची मानके, विद्युत पुरवठा सुरु करावयाचा कालावधी आणि भरपाईचे निश्चीतीकरण) विनियम २०१४ मधील नियम १२.२ नुसार कृती मानकांतील कमतरता दूर करण्यात आल्यावर ६० दिवसांच्या आत भरपाईचा दावा ग्राहकाने कराव्याचा आहे. तसा तो ग्राहकाने केला आहे. त्यामुळे भरपाईची मागणी मान्य करण्यात येत आहे. ग्राहकास विलंबासाठी प्रती आठवडा रु. १०० प्रमाणे रु. २७००/- भरपाई अनुज्ञेय आहे.
10. दि. ०३.०९.२०१६ ते ०९.०३.२०१७ या काळात रब्बी हंगाम घेवु न शकल्यामुळे रु.६०,०००/- चे आर्थिक नुकसान झाले आहे ते मिळावे, अशी ग्राहकाची मागणी आहे. परंतु भरपाई विनियमात या कारणासाठी भरपाई देण्याची तरतूद नाही. म्हणून ही मागणी मान्य करता येणार नाही.
11. मा. अधीक्षक अभियंता जळगाव व, उपकार्यकारी अभियंता फेजपुर यांनी अर्जावर कोणत्याच प्रकारची कार्यवाही केली नाही. म्हणून त्यांचेवर कायदेशिर कार्यवाही करण्यात यावी व दंड आकारण्यात यावा, अशीही मागणी ग्राहकाने केली आहे. वितरण कंपनीने या मुद्द्यावर योग्य खुलासा केलेला आहे. त्यामुळे त्यांनी काहीच कार्यवाही केली नाही , असे म्हणता येणार नाही. तसेच सुनावणीच्या वेळी अर्जदार यांनी उपकार्यकारी अभियंता यांनी अवैध मार्गाने व्हाही ग्राहकाना २४ तासांच्या आत वीज पुरवठा केला आहे, असे प्रतिवादन केले. याबाबत खुलासा करतांना उपकार्यकारी अभियंता फेजपुर यांनी यात कुठलाही गैरव्यवहार नसुन सदर कनेक्शन्स साठी शुन्य पोल लागत असल्याने ते त्वरीत देण्यात आले असे सांगितले. वितरण कंपनीच्या अधिकाऱ्यावर कायदेशिर कार्यवाही करण्याचे अथवा दंड देण्याचे अधिकार

मंचाला नाहीत. त्याबाबत हवे असल्यास योग्य त्या तथ्यासह ग्राहक वितरण कंपनीच्या सक्षम अधिकाऱ्याकडे दाद मागू शकतात.

- सुनावणीच्या दरम्यान ग्राहकाने वितरण कंपनीच्या वही पत्रांतील चुकीच्या तारखा व जावक क्र मांक दाखवून दिले. त्या बाबत खुलासा करतांना वितरण कंपनीच्या संबंधीत अधिकऱ्यांनी या अनावधानाने झालेल्या टंकलेखनाच्या चुक मान्य करून त्याबाबत दल दिलगीरी व्यक्त केली.

ग्राहकाचे प्रतिनिवेदन, विद्युत वितरण कंपनीचा खुलासा व सादर करण्यात आलेली कागदपत्रे या सर्व बाबींचा विचार करून मंच या प्रकरणी खालील प्रमाणे निर्णय देत आहे.

निर्णय

- महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (वितरण परवानेधारकांच्या कृतीची मानके, विद्युत पुरवठा सुरु करावयाचा कालावधी आणि भरपाईचे निश्चितीकरण) विनियम २०१४ मधील विनियम ४.८ नुसार वीज पुरवठा ३ महिन्यांच्या आत देण्यात अपयश आल्याने वितरण कंपनीने तक्रारदार ग्राहकास रु. २७००/- भरपाई या आदेशानंतर येणाऱ्या देयकात समायोजित करावी.
- महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक गाऱ्हाणे निवारण मंच व विद्युत लोकपाल), विनियम २००६ मधील विनियम क्र. ६.१२ नुसार नोडल अधिकारी यांनी या आदेशाच्या पूर्ततेचा व आदेशातील दखल पात्र निष्कर्ष यांवरील कारवाईचा अहवाल मंचाकडे एक महिन्यांच्या आत सादर करावा.
- निर्देशित कालावधीत वितरण कंपनीने या आदेशाची अंमलबजावणी न केल्यास म.वि.नि.आ. (ग्राहक गाऱ्हाणे निवारण मंच व विद्युत लोकपाल), विनियम २००६ मधील नियम क्र. २२ अन्वये तक्रारदार महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाकडे दाद मागू शकतात.
- या निर्णया विरुद्ध तक्रारदार यांना अपील करावयाचे असल्यास, महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग (ग्राहक गाऱ्हाणे निवारण मंच व विद्युत लोकपाल), विनियम २००६ मधील नियम क्र. १७.२ नुसार मा. विद्युत लोकपाल यांचेकडे, (व्दारा - महाराष्ट्र वीज नियामक आयोग, ६०६ "केशवा" बंगला, बांद्रा कॉम्प्लेक्स (पुर्व) मुंबई - ४०००५१) येथे या आदेशाच्या दिनांकापासून ६० दिवसांच्या आत ते अपील करू शकतात.

— शही —
धनंजय कि. मोहोड
सदस्य-सचिव तथा कार्यकारी अभियंता

— शही —
सुरेश पां. वाघ
अध्यक्ष

प्रत माहितीसाठी व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी अग्रेषित:

- मुख्य अभियंता, म.रा.वि.वि.कं.(मर्या.), विद्युत भवन, परिमंडळ कार्यालय, जळगांव
- अधिक्षक अभियंता म.रा.वि.वि.कं.(मर्या.) मंडळ कार्यालय, जळगांव

— शही —
सदस्य-सचिव/कार्यकारी अभियंता
३. रा. विज वितरण कंपनी मर्यादित
ग्राहक गाऱ्हाणे निवारण मंच
जळगाव परिमंडळ, जळगांव